

Pracovněprávní aktuality

(sledované období: 18. 4. 2026 – 20. 5. 2026)

JUDr. Nataša Randlová, Ph.D. / Mgr. Jakub Lejsek

Randl Partners, advokátní kancelář, s.r.o., člen aliance Ius Laboris, www.randls.com

Vyhlášené předpisy

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 361/2025 Sb., o stanovení částek životního minima a existenčního minima

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 57/2026 Sb. dne 28. 4. 2026

Novela nařízení vlády posunuje termín konce platnosti nařízení č. 361/2025 Sb. z 30. 4. 2026 na 30. 9. 2026, aby tím byla zajištěna kontinuita právní úpravy výše částek životního a existenčního minima.

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o uložení kolektivní smlouvy vyššího stupně

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 61/2026 Sb. dne 12. 5. 2026

Ministerstvo práce a sociálních věcí sděluje, že u něj byla uložena kolektivní smlouva vyššího stupně mezi smluvními stranami Odborový svaz Stavba České republiky a Odborový svaz pracovníků dopravy, silničního hospodářství a autoopravárenství Čech a Moravy a Svaz podnikatelů ve stavebnictví.

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o uložení kolektivní smlouvy vyššího stupně

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem 67/2026 Sb. dne 20. 5. 2026

Ministerstvo práce a sociálních věcí sděluje, že u něj byla uložena tato kolektivní smlouva vyššího stupně mezi smluvními stranami Odborový svaz Stavba České republiky a Odborový svaz pracovníků dopravy, silničního hospodářství a autoopravárenství Čech a Moravy a Svaz podnikatelů ve stavebnictví.

Přehled stavu projednávaných předpisů

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 417/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Stav projednávání: 1. čtení

Sněmovní tisk: 50

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2025 (s výjimkami)

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 468/2024 Sb., o integračním sociálním podniku

Stav projednávání: 1. čtení

Sněmovní tisk: 59

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2027

Návrh zákona o právních poměrech státních zaměstnanců v ministerstvech a jiných správních úřadech (zákon o státních zaměstnancích)

Stav projednávání: 3. čtení

Sněmovní tisk: 76

Navrhovaná účinnost: 1. 7. 2026

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o právních poměrech státních zaměstnanců v ministerstvech a jiných správních úřadech (zákon o státních zaměstnancích)

Stav projednávání: 3. čtení

Sněmovní tisk: 77

Navrhovaná účinnost: 1. 7. 2026 (s výjimkami)

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: 3. čtení

Sněmovní tisk: 119

Navrhovaná účinnost: 1. kalendářním dnem měsíce následujícím po dni jeho vyhlášení

Návrh zavádí možnost jednorázového vyrovnání, které umožní účastníkům se smlouvou uzavřenou do 29. 12. 2023 vybrat všechny prostředky a ukončit spoření bez sankcí, a to i bez splnění standardních podmínek. Týká se doplňkového penzijního spoření i penzijního připojištění.

Umožňuje také osobám, které již ze systému vystoupily, požádat o vrácení státního příspěvku a případně i vlastních vložených prostředků. Žádost je nutné podat do šesti měsíců od účinnosti zákona.

Současně návrh zajišťuje, že tato plnění nepodléhají dani z příjmů a že jejich využitím nedojde ke ztrátě daňové podpory spoření na stáří.

Návrh zákona o vstupu a pobytu cizinců (cizinecký zákon)

Stav projednávání: 2. čtení

Sněmovní tisk: 144

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2029 (s výjimkami)

Předložený návrh nového cizineckého zákona představuje komplexní rekonstrukci pravidel pro vstup a pobyt cizinců v České republice, jejímž hlavním pilířem je digitalizace migračního procesu. Klíčovým prvkem je zavedení integrovaného cizineckého agendového systému, který má nahradit dosavadní postupy a zefektivnit evidenci i prověřování bezpečnostních rizik.

Pro cizince i jejich zástupce se zavádí povinný cizinecký účet jako hlavní kanál pro komunikaci s úřady, podávání žádostí a doručování písemností. Cílem je zrychlení řízení, omezení osobních návštěv a zvýšení transparentnosti.

Nově se zavádí role garanta (např. zaměstnavatel, škola či sportovní klub), který odpovídá za plnění účelu pobytu cizince a má sjednocené ohlašovací povinnosti. Zavádí se také povinná registrace občanů Evropské unie.

Návrh dále rozšiřuje systém vládních kvót na širší okruh účelů pobytu a zpřísňuje pravidla pro rušení pobytu osob ohrožujících veřejný pořádek nebo bezpečnost.

V oblasti finančních podmínek se upravuje prokazování dostatečných prostředků k pobytu, přičemž konkrétní částky budou stanoveny prováděcími vyhláškami. Zákon také zpřesňuje požadavky na zdravotní pojištění a rozlišuje mezi krátkodobým a dlouhodobým pojištěním v rozsahu komplexní péče.

Návrh zákona o evidenci tržeb a o změně některých dalších zákonů

Stav projednávání: 1. čtení

Sněmovní tisk: 189

Navrhovaná účinnost: 1. 1. 2027 (s výjimkami)

Navrhovaný zákon, který přináší změny v daňovém systému, byl schválen vládou a postoupen k projednání do Poslanecké sněmovny. Zavádí například slevu na studenta ve výši 4020 Kč pro osoby připravující se na budoucí povolání do 26 let, případně 28 let u prezenčního doktorského studia.

Další novinkou je sleva za umístění dítěte v předškolním zařízení až do výše minimální mzdy za každé vyživované dítě žijící ve společně hospodařící domácnosti. V souvislosti s opětovným zavedením evidence tržeb se navrhuje také jednorázová sleva 5 000 Kč v prvním zdaňovacím období.

Zákon zároveň upravuje osvobození zaměstnaneckých benefitů od daně z příjmů. Nepeněžní plnění ve formě rekreace nebo zájezdu bude osvobozeno do úhrnné výše 20 000 Kč ročně. Nově se osvobození vztahuje i na příspěvky na vybrané sociální služby, například osobní asistenci nebo pečovatelskou službu.

Mění se také daňový režim spropitného ve stravovacích službách, které bude do stanoveného limitu (7 % z měsíčních příjmů zaměstnavatele) osvobozeno od daně z příjmů.

Zákon č. 90/2026 Sb., kterým se mění zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vychází ve Sbírce jako č. 90/2026

Senátní tisk: 219

Navrhovaná účinnost: 1. kalendářním dnem měsíce následujícím po dni jeho vyhlášení

Cílem návrhu je zpřesnit pravidla pro stanovení a placení záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti u OSVČ, zejména s ohledem na změny minimálních vyměřovacích základů a zavedení zvláštních režimů samostatné výdělečné činnosti.

Návrh upravuje § 14 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení, a sjednocuje pravidla pro stanovení měsíčního vyměřovacího základu a výše záloh u hlavní i vedlejší činnosti i paušálního režimu. Zpřesňuje také podmínky pro snížení vyměřovacího základu při poklesu příjmu a situace, kdy OSVČ zálohy neplatí.

Upravuje se rovněž minimální vyměřovací základ, který je nově časově odstupňován a navázán na průměrnou mzdu, při zachování zvýhodnění pro začínající OSVČ a vybrané případy vedlejší činnosti.

Návrh zákona byl senátem zamítnut a bude opět projednáván v Poslanecké sněmovně.

Návrh zákona, kterým se mění zákon o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o dávce státní sociální pomoci, ve znění zákona č. 300/2025 Sb.

Stav projednávání: Senát

Senátní tisk 238

Navrhovaná účinnost: den následující po vyhlášení (s výjimkami)

Návrh zákona upravuje harmonogram digitalizace dávek státní sociální podpory a odkládá plnou digitalizaci z července 2026 na pozdější období kvůli vytížení informačních systémů při zavádění nové dávky. Digitalizace bude probíhat postupně v letech 2026 a 2027.

Nově se stanoví fixní výše rodičovského příspěvku před porodem ve výši 15 000 Kč měsíčně od 1. 1. 2027. Po narození dítěte bude nutné podat novou žádost o rodičovský příspěvek, přičemž předporodní část se započte.

Dále se upravují pravidla pro podporu studujících rodičů a potvrzuje se, že porodné a pohřebné nebudou digitalizovány.

U digitalizovaných dávek se zavádí delší odvolací lhůta, stavení lhůty a elektronické vedení spisu.

Návrh bude nyní po schválení Poslaneckou sněmovnou projednáván v Senátu.

Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 573/2025 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad pro rok 2026

Stav projednávání: vláda

Plánovaná účinnost: 1. 6. 2026

Z důvodu navýšení ceny motorové nafty o více jak 20 %, podle Českého statistického úřadu přesněji o 23,46 %, se navrhuje zvýšení průměrné „vyhláškové“ sazby pro výpočet cestovních náhrad z 34,10 Kč/l na 42,10 Kč/l. Zvýšení se týká pouze motorové nafty.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: vláda schválila

Plánovaná účinnost: 1. 1. 2027

Vláda navrhuje zvýšení rodičovského příspěvku, a to na částku 400 000 Kč pro domácnost s jedním nejmladším dítětem a částku 800 000 Kč pro rodinu, v níž jsou 2 nebo více dětí narozených současně. Navýšení se má vztahovat na děti narozené nebo převzaté do trvalé péče nahrazující péči rodičů od 1. 1. 2027. U ostatních dětí, tedy těch narozených nebo převzatých do trvalé náhradní péče do 31. 12. 2026 se navýšení týkat nebude, a to přesto, že rodič nevyčerpal plnou částku rodičovského příspěvku.

AKTUÁLNÍ ŠKOLENÍ RANDLS TRAINING

Švarcsystém a zastřené zprostředkování v roce 2026 NOVĚ – Co přinese velká novela a jak obstát při kontrole?

Termín: 15. 9. 2026 od 9:00 do 13:00

Lektoři: Mgr. et Mgr. Irena Lišková, Mgr. Jakub Lejsek

Více informací na www.randlstraining.com/skoleni